

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségnél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilencz hóra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Előfizetési felhívás

BÉKÉS

1874. utolsó negyedére. (sept.—dec.)

Előfizetési ár 1 frt osztrák érték,
melyet postai utalvánnyal kérünk be-
küldeni.

Gyulán, szept. hó 1874.

A kiadó-hivatal.

A községi faiskolák berendezésére vonatkozó ministeri biztosi utasítás.

1. §. A községi faiskolák szabályszerű munkásságának folyó 1874. év őszön az egész országban — és minden községben meg kell indíttatni.

2. §. A községi faiskolák feladata:

a) Az ország befásításához minden község határbeli ültetésekkel járulandó, e célra alkalmas csemetékét nevelni;

b) Azon vidék legalkalmasabb nemes gyümölcsfajait szaporítani, és azokat első sorban a község lakosai között — azután a vidéken terjeszteni.

c) Azon vidék viszonyainak és a községi lakosok igényeinek legjobban megfelelő jövedelmező kertipart kifejteni.

d) A népközpontot a községi faiskolában erejükhez mért munkálatokkal elfoglalva, az elsorolt gazdasági és kertészeti okoszerű műveletekbe tanítójuk által gyakorlati uton bevezetni, és az ez uton adandó magyarázatokkal felvilágosítani, oktatni.

e) Ezeknél fogva a községi faiskolák berendezésénél oda kell törekedni, hogy az

azon község viszonyai szem előtt tartásával tenyész- kísérleti- és minta kertjeit, valamint beszerzési forrásait szolgáljon a község földművelő lakossága azon osztályának, melynek változott viszonyai követelte ismereteket határán kívül magának megszerezhetni se módja, sem alkalmá.

3. §. A határbeli ültetésekhez tartozik:

a) A községi szélesb utca, nagyobb térek, különösen a templom és iskoltér szegélyezése.

b) A köz és mellékutak alkalmas fákkal szegélyezése.

c) A csordakutak mellékeinek — a marha delelőknek befásítása, hogy a forró nyári napokban egészséges menhelyben részesüljön a legelésző marha.

d) Homok kötés, a futóhomok továbbterjedésének gátlásául.

e) Partos vidéken a vízmosások és partszakadások fültetésekkel orvoslása.

f) A tagosított magán birtokrészek határainak élősövényvel állandó jelölése.

4. §. A községi faiskolák részint tagosítások alkalmával — vagy egyéb jogszerű alapon, részint pedig később a népoktatás céljaiból magánosok vagy községek által adományoztattak, tulajdoni joggal a községet vagy hitfelekezetet illetik meg, azonképen kötelezetten a községek — illetőleg a vallásfelekezetek előjárói ezen utasítás 2-ik §-ban megnevezett községi faiskolai művelőket és az uton a népoktatást berendezni, szükséges költséggel és kézi munkával ellátni, a faiskola kezelésével és ennek ellenőrzésével alkalmas egyént megbízni, az 1-ső §-ban felhívott törvény — ministeri rendeletek, a faiskolákat adományozók akaratának, az illető törvényhatóságok ez érdekekben kiadott szabály rendeletei, ezen — és időközben ez uton kiadandó ministeri

biztosi utasítások irányában tartozó felelősséggel.

5. §. Oly rendezett községekben, hol eddig faiskolának alkalmas tér még kihagyva és iskolai célokra átadva nincsen, az iránti gondoskodás a törvényhatóságot illeti meg.

6. §. A községi faiskolák kirekesztőleg és egyedül a 2-ik §-ban nevezett célokra szolgálván, azzal ellenkező bármily néven nevezhető használata tilos, ellenkezőt a törvény világos rendelkezésével, és a faiskolatér adományozók akaratával. Annál fogva — a községi faiskolák netáni hasznóbérlése — mint semmies — rögtön beszűntetendő, a befolyt hasznóbérlési összegek, habár időközben más célokra fordítattak is — valamint a jogtalan bitorlókön megveendő hasznóbérlés kizárólag és feltétlenül a községi faiskola felszerelésére, művelésére fordítandó, a földművelést- ipar és kereskedelemügyi ministerium 3599—1874 rendelete értelmében.

7. §. A községi faiskolák kezelése — más szakavatottabb hiányában a néptanítót, illetőleg vegyes vallású községekben ezen utasítások 4-ik §-ában ajánlott közvetítés sikerülésével a szakban legjártasabb felekezeti néptanítót illeti meg, a népoktatási törvény 45. §-a szellemében; az érintett közvetítés esetében annál fogva minden hitfelekezeti néptanító felekezeti előjárósága által meghatározott időben vezesse tanítványait a közös faiskolába.

8. §. A községi faiskolák munkássága és az uton nyújtandó oktatás fölötti felügyelet a község, illetőleg hitfelekezeti előjáróság az általa választott gondnok útján gyakorolja.

9. §. A községi faiskolára fordítandó költségeket a szem előtt tartandó cél követelése szerint a község — illetőleg a fele-

kezeti iskola alap vagyoni állapota szabályozza, ilyenek a faiskola berendezési költségei, azután a szellemi és anyagi eszközök — s végre a magvak — csemeték és hasonlók beszerzésére szükséges költségek, melyeket a község — illetőleg a hitfelekezeti előjáróság a népoktatási törvény 11-ik §-a értelmében viselni köteles.

10. §. A faiskola pénzalapját képezik:

a) A 6-dik §-ban megnevezett időközbeni hasznóbérlési és az illetéktelenül bitorlókön megveendő hasznóbérlési összegek a községi faiskola használatá folytán.

b) A mező-rendőri kihágások után befolyó bírságok.

c) A faiskola jövedelmei, mely jövedelmek semmi szín alatt más egyébre mint a községi faiskolák céljaira — nem fordíthatók.

d) E célra netán befolyó ajándékok.

11. §. A községi faiskolák gyakorlati munkáját a havonként kétszer megjelenő hivatalos közlöny a „Nép kertésze” lapban időfolytán közlendő hivatalos utasítások — és gyakorlati utmutatások vezetik.

12. §. A néptanítók szakismeretei terjesztése tekintetéből szükséges, hogy a vidéki tanítói gyűléseken és egyéb népegyesüléseken alkalmával a községi faiskolák ügye is felvetessék, hogy a szakban jártasabb néptanítók gyakorlati utmutatásokat adjanak a gyengébbeknek; ez pótolhatván némileg a költséges vándortanítást, miért is illetén buzgó törekvésű néptanítók az alkalmi jutalmazásoknál — és bekövetkező gazdasági népoktatás rendezésénél figyelembe vétetnek.

TÁROZA.

ERZSÉBET.

Történelmi beszély.

1762. jul. 9-én nagy zajra ébredt fel Szt.-Pétervár. A Newski-Prospect hemzseg a felpiperézett uri fogatoktól.

A tér közepén egy emelvény állott — vörös bársonnyal bevonva, körülvéve III. Péter fényes testőreitől, a melyek már ekkor Katalinnak engedelmeskedtek. A nyakasabbak kívül a városban függének.

Déli tizenkét órát harangoznak Szt.-Iván egyházban, honnan csakugy tódul a bámsz nép a testőrök s katonák mellett, kik egy tág utcát képeznek II. Katalin császárnő részére.

Fényes selyem hordszéken, kelet gyönyögeivel, — phoeniciai biborral, s drágakövekkel ékítettten hozzák Katalint, ki ma kiáltatta ki magát minden oroszok császárnak.

A császárnő pedig feltett ékességei nélkül is nagyon szép volt. Volt neki elég éke a természetből. Dús aranyháját alig bírta hoválla, míg szép két szeméi — melyek világozástok miatt egész a szürkébe játszottak, parancsoló, uralkodói tekintettel néztek végig a hosszú pillák és a fekete szemöldök alól.

Fején, mintha nem lett volna elég az

aranyhaj, kétféjű fekete sassal ékített arany koronája uralkodott, míg oldalán büszkén tartotta drágaköves aranykardját.

De csak akkor tűnt ki egészen pompás alakja, midőn a dísz-emelvényre fellépett fehér arabs paripáján, s kivonta ragyogó fegyverét, hogy a világ négy tája felé vágjon vele, annak jeléül, hogy mindenfelé terjeszteni fogja birodalmát.

A mint leszállt a cári dombról, büszkén, mint Semiramis, körüljáró tekintete egy szép ifjún akadt meg, ki alig 19 éve daczára testőri egyenruhában állt a sor élén.

„Hogy hívnak, fiam!” kérdé szeliden az új császárnő.

„Potemkin Alexis — felséged leghivebb alattvalója!” felelé csengő hangon a fiatal ember.

Katalin mosolygott a térdreborult ifjura, aztán fényes kíséretével a cári palotába ment.

A tér nem egy koronázás, de egy ökölharc jelenetét adta távozásá után.

A kapusi nép a domb bitorán s a szét-szórt arany rubeleken veszekedett, — kétszáz nyárs forgott a tűzön, s kétszáz hordó feneké volt beítve, pompás (?) wutki illatot árasztva a szalma füst és a pörkölt ökor illata közé.

Vigan bögött a duda, kísérve szipító klarinet és az énekesek énekétől: azowi csatáról, a hős strelcezekről, a pultavai csatáról,

a vitéz és szép Elek cárfiról, kit atyja ölelt meg szerelméféltésből stb. stb.

Sok idő kellene, leírnom a pompás ünnepélyt, mely a cári palotában folyt le, s a milyen még nem volt Szt.-Péterváron.

Lassankint elcsendesült a zaj. A császárnő lefeküdt. A koronázási Prospect-téren minden-nyomon egy-egy ember feküdt, halottak, vagy talán a wutki ringatja őket mennyei álomban. A ki élő volt közülük, felköltötte őket másnap reggel a kancsukás ébresztő angyal.

A cári palotában az örök egyhangu kopogása, s alulról jövő lánczcsörgés hangzik! Ott van III. Péter, és az ifju Iván, születése óta, 21 év óta elevenen eltemetve.

* * *

Erzsébet szorongó kebelével várta kedvesét az éj csendében. Szegény kedves, ki csak éjjel láthatja meg kedvesét. Szegény testőrkatonája, egy csillaggal, kevés pénzzel, de szép szemekkel, kedves, hízogó s szerelmes szavakkal.

Az erkély alatt léptek hallatszottak, s egy bagolyhugogás. Erzsébet halvány arca kipirul, remegő szive feldobog, egy selyem hágcsót bocsájt le, lassan, óvatosan, még pár pillanatot, s két szerető szív dobog egymáson! A kötél-hágcsón egy szőke ifju jelent meg, sugár termet, kőkény szemek, mosolygó ajakkal.

„Itt vagy végre Alexis!” sóhajtott Erzsébet, „annyi dolgod volt talán, hogy nem jöhettél előbb? — hol voltál Alexis?”

„A császárnőnél voltam szolgálaton” szólott az ifju. „Ne félj angyalom, megnyílt az ut előmenetelre, gazdagságra, hírnévre! nemsokára enyém lehetsz!”

„Feleled-e, hogy apám gyűlöl téged, — feleled-e, hogy inkább megöl, mint néked adjon! Várjunk Alexis! az idő meg fogja hozni, a mit ma el nem érhetünk.”

„Nem kell sokáig várni, edes Erzsébetem! holnap mint testőr-hadnagy fogok beszélni atyáddal, s pár hét múlva, mint kapitány vezetek oltárhoz.”

„S honnan jö mind e kegy, mivel érdekléd ki ezt?” kérdé reszketve Erzsébet.

„A császárnő pillantott reám kegyesen!”

„Oh! jobb szeretnék tovább is úgy látni, mint eddig. Ismerem Katalint, neki céljai vannak veled, borzasztó célok!” kiáltott fel Erzsébet, s magában utángondolt, „Katalinnak megtetszett arcod, ő elszerezte téged tőlem!”

A két szerelmes kis ideig leste, még a homályos csillagokat, aztán Alexis azon uton, melyen jött, távozott, Erzsébet pedig szobájába, hol sírás közt tölté az éjet.

* * *

(Folyt. köv.)

Pályázati hirdetmény.

A b.-csabai kir. járásbírósnál évi 500 forint fizetéssel és 100 frt lakbérrel egybekapcsolt egy irnoki állomás üresedésébe jövén, ennek betöltésére tekintetből a nagyméltóságn m. kir. igazságügyminiszter urnak folyó évi 3033. szám alatt kelt magas rendelvevénye folytán pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik a fentírt állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett, okmányolt, és életkorukat tanúsító anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényüket, és pedig közhivatalban levők főnökeik útján, eme hirdetőmennynek a „Budapesti Közlöny“-ben lett első megjelenésétől számított 4 hó alatt, hozzám annál bizonyosabban benyujtsák, amennyiben a későbbben érkezendő kérvények figyelembe nem vétetnek.

B.-Gyula, 1874. szept. 15.

Novák Kamil
elnök.

Pályázati hirdetmény.

A b.-gyulai kir. tszéknél évi 800 frt fizetés és 150 frt lakbérrel egybekötött egy II. osztályú jegyzői állomás üresedésébe jövén ennek betöltésére tekintetből a m. kir. igazságügyi minister urnak folyó évi 3094. elnöki szám a. kelt magas rendelete folytán pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik a fentebbi állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett okmányokkal és életkorukat tanúsító anyakönyvi kivonattal ellátott pályázati kérvényeiket és pedig a közhivatalban levők hivatali főnökeik útján eme hirdetőmennynek a „Budapesti Közlöny“-ben lett első megjelenésétől számított 4 hét alatt hozzám annál bizonyosabban beküldjék, minthogy a későbbben érkezendő kérvények figyelembe nem vétetnek.

B.-Gyula, 1874. szept. 15-én.

Novák Kamil
elnök.

Levelezés.

B.-Sz.-András szeptember 12.

Folyó hó 11-én d. u. 3 órakor nagy utczaiz zaj s „tűz van“ kiáltás vonta magára községünkben a figyelmet, s széttekintve azonnal szemünkbe tünt a tűzszlop s a légből felemelkedő füstgomoly, sietve vonult mindenki a szerencsétlenség színhelyére, annyival inkább, mert a szerencsétlenség gyanítani engedte a tűz gyors további terjedését, mely azonban községünk lakosainak erélyes munkássága miatt megakadályoztatott, egy lakkáz minden hozzátartozandó meléképületekkel, melyek biztosítva nem voltak, néhány percz alatt a láng romboló ereje által megsemmisítve hamuvá égett.

A gyuladás oka constatatván, úgy látszik hogy kis gyermekek gyufával játszása okozta elő a szerencsétlen eseményt, ez is elég ok arra, hogy a szülők ovatosak legyenek, s gyermekeiknek kezébe játszás végett a gyufát meg ne tőrjék, nehogy a könnyelműséget ily drága áron kellessék megfizetniük.

Nem lehet hogy dicsőretnel ne említsük meg *Hutiray László* urat, ki a vész kezdetén azonnal saját embereivel a helyszínre sietett, s erélyes működése által részint több megéghető tárgyat megmentett, részint az elemi csapás tovább terjedhetése megállításában hathatósan közre működött.

Azonban szabad legyen megemlítenem hogy községi előjáróink, igen helyesen gyakran közhírré teszik hogy „minden lakos udvarába szigorú büntetés terhe alatt köteles úgynevezett kapitány vizet tartani,“ és még is vizipuskáink üresen állván, viz nélkül jöttek a vész helyére. Nézetem szerint a vizipuskának minden perczen vízzel telve készen kell állni, s ha egyes lakosokra büntetés szabatik a kapitányviz nem tartásáért, úgy előjáróink is megérdemelnek most egy kis figyelemzetést s máskor a víznélküli vizipuskáért büntetést is.

A vizipuskáról lévén szó, szabad legyen e tárgyra vonatkozó nézetemet az előjáróság becses figyelmébe ajánlani, ugyan is

van 6000 lelket számláló községünknek 2 vizipuskája, melyek közül az egyik alig használható rossz állapotban van, egy ily községben főleg fekvését tekintve községünknek elkerülhetetlen szükséges volna 3 vizipuska, s ezek közül egy állana a község házánál (természetesen mindig vízzel telve) a másik a ref. templom melletti tized kútnál, 3-ik az izraelita templom körül s így bármely részben támadna a vész községünknek a vizipuska könnyebben és hamarabb szállítható volna a kívánt helyre, míg a jelen rendszabály mellett rendszerint a község házától távolabbi helyre rendszeren későn érkeznek meg vizipuskáink.

Igen helyesen tennék községi előjáróink, ha erről egy kissé komolyan gondolkoznának, s ne engednék azt, hogy indítványom pusztában elhangzó hang legyen.

Eivárjuk az e tekintetbeni intézkedést, különben e tárgyról más alkalommal is bővebben fogunk szólnani.

Zih Károly.

B.-Csaba szeptember 16. 1874.

A „Békés“ 36. számában a szeghalmi képviselő testület nevében nyilatkozik Czeglédi Lajos bíró ur Bleyer Izidor 34. számában közlött „Nyiltevére,“

Ha a t. közlő ur csak arra felel, mi Bleyer Izidor urnak közleményére vonatkozik; — ha azt mondja, hogy a képviselő-testület azon okból cselekedett úgy, hogy a községben egy keresztény vendéglő is legyen, egy szavam sem volna rá; de Czeglédi Lajos bíró ur jónak látta cikkében oly kifejezéseket is használni, melyek a haza mózes valásu lakosainak szokásaira és e szokásukhoz hagyományos ragaszkodásukra is vonatkoznak, s mintegy gunyolódva mondja, hogy „az egész zsidó nép vallásos fogalmaira nézve ma is ott áll, hol évezredekkel ezelőtt állott;“ — és hogy temetőjüket elkülönítik „mert az igaz hitű zsidónak még holt teste sem pihenhet egy sorban a keresztény nyugvó poraival.“

Az elsőre nézve azt mondom, hogy sokkal jobb régi szokásokhoz ragaszkodni, ha azok az emberiség javára vannak, kivált ha eme szokások embertársaink kölcsönös segélyezését eszközlik, mint oly újabb szokásokhoz ragaszkodni, melyek községeink életét anyagi tekintetben a véglészegényedés felé terelik. — A másodikra nézve pedig, jobb a régi valláshoz, mint éppen semmiféle valláshoz ragaszkodni, a mi korunkban már meglehetősen metelyé is fajult. — Hogy a zsidóknak külön temetőjük van, ebbe kár volt kapzaskodni, hisz Czeglédi uram tudhatja, hogy nálunk nem emberi, hanem felekezeti szempontból szoktak még mindent mérlegelni, és e tekintetben tán éppen a protestánsok állanak autonómikus dicsőnekeikkel legelőli, ha nem is mindnyájan, de bizony jó része.

Vádolja még az egyenjogósítási törvényt, igyekszik annak káros visszahatásait hazánkban kitüntetni, és attól fél, hogy ez által a többi felekozettek alázasat jobbágyai lennének a mózes vallásuaknak; erre csak azt mondom: kit illet meg inkább a dorgálás? azt-e ki jobbágyokat képes szerezni, vagy azt, ki szájába várja még most is a sült galambot, és várása közben kénytelen jobbágya lenni. — Az egyenjogósítási törvény közakarattal lón elfogadva, jelölül annak, hogy szükségét egy nemzetnek egész képviselő háza belátta, de legrovidebb, legkötelesebb törvényünk is, melynek a paragrafusok közt kibuvó ajtaja nincs.

Ne csodálkozzék bíró ur, ha a felvilágosodás országának eljövételét kérték, mert a felvilágosodással, a türelmesség, józan gondolkodás, munkásság és szeretet országa is a földre száll, erre pedig vajmi nagy szüksége van soknak, — még a szeghalmiaknak is!!

Kövesdy Benő
mózes vallásu magyar.

— **Jegyzéke.** A b.-gyulai kir. tszéknak 1874. évi sept. 21-én s következő napjain felveendő polgári ügyeknek.

Előadó Nyikora Mihály tszéki bíró.

2384. Krucoš Eszternek férje B. Marjai Gábor ellen végelválsási pere.

2783. Zsóri István és társainak Balló Verona férj. Kis Józsefné és társai ellen néh. Balló Antal hagyatékából osztályrész kiadása iránt.

Előadó Dobos Alajos tszéki bíró.

7177. Kozma Károly felperesnek Petneházi Albert alp. ellen 1/4 telekföld vétele és átadása iránt indított pere.

7181. Vétáris Erzsébet felperesnek és érdektársainak özv. Vétáris Andrásné Nyilas Erzsébet alperes elleni örökösödési pere.

7226. Bakacs Sándor felperesnek Bakacs Lajos alperes elleni adóssági pere.

7391. K. Dandé Zsuzsanna Kulcsár Jánosné felperesnek özv. K. Dandé Sándorné s érdektársai elleni örökösödési pere.

7514. Nádra Pál és érdektársainak Kálián Zsófia elleni törvényes osztályrész kiadása iránti rendes pere.

7999. Szilassi Sándor Gyulavári bírāja felperesnek, Kincses János és társai alperesek elleni felhívási pere.

8000. Miltintzki Eszter felperesnek férje Hoffer Ferencz alperes ellen vagyon közösség megszüntetése s a vagyon eladása iránti pere.

8001. Miltintzky Eszter felperesnek Hoffer Ferencz alperes ellen vagyon közösség megszüntetése s járuléka iránti pere.

8301. özv. Perpász másként Gáspár Lászlóné és érdektársai felperesnek Oláh István alperes elleni örökösödési pere.

8142. Sznyida Pál felperesnek özv. Mojszik Jánosné alperes ellen 1200 s járuléka iránti pere.

Előadó Telesky Ferencz tszéki bíró.

7228. Fellmayer Istvánnak Bagi Terézia és társa ellen 1933 forint 47 kr. iránti pere.

7394. Molnár Andrásnének Molnár András ellen feleségtartás lakás és ruházati költség iránti pere.

8147. özv. Kaszai Istvánné és társának Kaszai Sára és társai ellen tulajdonjog megítélése iránti pere.

Ujdonságok.

— **A vasúthoz vezető** utnak kövezési munkálatai már megkezdettek, és szépen haladnak. — A kövezés a város központján kezdetett meg a Prág-háznak átellenében, és folytatatik a vasútig; remélhető, ha valami különös véletlen közbe nem jön hogy az egész ut az indóházig, még ez év folytán készen leend. — A járda a bal oldalon szinte legközelebb munkába fog vétetni, és okvetlen el fog rövid idő alatt készülni.

— **A város által** mult évben tervezett közrendészeti építkezések többnyire be vannak fejezve, nagyrészen azonban kifizetésre várnak. — Sajnos körülmény, hogy a város a közadók lassu befizetése végett igen gyakran van azon ke'lemetlen helyzetben hogy kötelezettségét csak vontatva teljesítheti. — Nem tudjuk lakosságunk figyelmébe különösen ajánlani a közadók szorgalmasabb befizetését saját érdekükben is, mert csak a hátralékok pontos befizetése által nyílhat kiállítás arra, hogy jövő évi községi adónk kevesbedni fog.

— **Gyula városa** elhatározta, hogy kebelében az új mérték rendszer behozatalával egy teljesen felszerelt mértékhiatalító hivatalt állít fel, és ennek kezelésével a kapitányi hivatalt bizza meg.

— **Szüretünk** — ha az egypár kosárra való termést annak nevezhetjük — holnap veszi az urasági dülloben kezdetét; — a többi szőlős részekben azonban csak e hó 28-án veendi kezdetét. — Szőlőinkkel bizony rosszul állunk, 67 óta évről évre rosszabb a termés.

— **A folyó évi** október elején megnyitandó polgári iskolába a tanárok választása holnap 21-én leend nsgos Göndöcs Benedek apát ur elnökle mellett. — Mint értesültünk már eddig is több folyamodvány érkezett be, és a pályázók között olyanok is vannak, kikről biztosan feltehető, hogy magasztos hivatásuknak lelkiismeretesen megfognak felelni, miután már, más tanintézetekben is kitűnő sikerrel működtek.

— **Az izraeliták** elemi iskolájában az évi vizsga e hó 15-én lett megtartva egyszerre mind a négy osztályban; az eredményt általában kitűnőnek mondhatjuk, és legtöbb figyelmet érdemel azon körülmény, hogy a főszly a magyar nyelvre volt fektetve, mely tantárgyban különösen a 3. és 4. osztály növendékei páratlan eredményt tüntettek fel, a negyedik osztálynak öt növendéke méltán foglaland helyet polgári iskolánkban, és mint értesültünk, mind az öt ez iskolába is fog menni.

— **A méter mérték** behozatala alkalmával a földművelés, ipar és kereskedelmi m. k. ministerium egy világos, könnyen érthető nyelven írt füzetet bocsátott közre, melynek czime: „*Tudnivalók a méter mértékről.*“ E műhöz az új mértékek rajza tartozik, melyet mindenkinek kiváló figyelmébe annyival inkább ajánlunk, mert e mértékek 1876-ik év elején már életbe fognak lépni.

— **A Franklin-társulat** könyvkiadó hivatalában újabban megjelentek: Jósika Miklóstól „*A szegedi boszorkányok*“ három kötet, ára 1 frt 50 kr. — „*Vészékönyve a testgyakorlás tanításához*“ tanítók és tanító-jelöltek számára szerkeszté Markó Lajos, ára 60 kr. „*Francia nyelvtan*“ iskolák és magántanulók számára, szerző Schwiedland Frigyes, ára 80 kr. — „*A szarvasmarha haszonvétele*“ Irta Héglí Sándor, ára 50 kr.

— **A kath. egyház** új orgonája javára már többször hirdettet hangversenyre e hó 18-án a meghívók már szétküldettek. — A műsor a következő: 1) „A zene dicsőeneke,“ Lachnertől, — előadja a gyulai magán dalkör. 2) „Fantasie la straniera,“ de S. Thalberg, zongorán előadja Ormos Nepomuczena k. a. 3) „Mignon,“ regényes operából románca, zenéjét szerző Thomas A., előadja Tannerné-Szabó Róza asszony, a budapesti nemzeti színház opera énekművésznője, s zongorán kíséri Erkel Sándor ur, a nemzeti színház másod karnagya. 4) „Magyar Ábránd,“ Heppes Kálmántól, zongorán előadja a szerző. 5) „Brankovics“ operából románca, zenéjét írta Erkel F., — előadja Tannerné-Szabó Róza asszony, zongorán kíséri Erkel Sándor ur. 6) „A kis kápolna,“ Beckertől, — előadja a gyulai magán dalkör. — Mint értesültünk, megyénk minden részéből számos vendégeink lesznek, s az érdekeltséget növelheti az is, hogy Tannerné-Szabó Róza asszony a kitűnő énekművésznő megyénk leánya, kigyósi születésű. — Az új orgona javára különben — mely még ez év folytán elkészül és fel fog állíttatni — a r. kath. hívek között is szépen folynak az adakozások, s e czélra bármily csekély pénz, vagy termékbőlí adományt elfogad a gyulai r. cath. plebánia hivatal.

△ **A helybeli r. kath. elemi iskolában** egy a magyar, mint a német városon, a jövő 1874/5 iskolai évre, f. hó szeptember 28-, 29- és 30-án fognak a beiratások történni. — El nem mulaszthatjuk a szülőknek figyelmébe ajánlani, és lelkökre kötni, hogy tanköteles gyermekeiket 6-12 évig lelkiismeretesen adják fel az iskolába, és legalább a kötelező években el ne vonják a tanulástól. Napjainkban már nincs értelme annak a régi köznép-mondásnak, hogy „a fiu ne legyen különb az apjánál!“ — mert most már kell hogy különb legyen. A népnevelés, a közműveltség főlénye egyedül az, a mi nemzeti létünket biztosíthatja; — s a műveltebb országokat tekintve, csaknem szégyelhetjük, hogy e téren mily hátrány vagyunk; hisz pl. ha városunkban minden tanköteles gyermek iskolába járna, akkor még egyszer annyi iskolával kellese bírnunk, holott így még a meglévők sem telnek meg, anint a mult évben is láttuk. Azért figyelmeztetjük újra a szülőket, ezen legszentebb kötelességükre!

△ **A békésmegyei okszerű méhész-egyletnek** f. hó 21-én d. u. 4 órakor, a vármegyeháza nagy termében választmányi gyűlése leend, — melynek tárgyat főleg egy méhészeti kiállítás tervezete felőli tanácskozás képezendi. A kiállítás mint halljuk — a jövő hónap elején leend, a megyében ez idő szerint legjelésebbnek ismert, okszerűen kezelt méhészeti telepon Jövő szá-

munk e tárggyal részletesebben fog majd foglalkozni.

△ **Munkácsi Mihály** kitűnő festőművész hazánkja jelenleg megyénkben B. Csabán tartózkodik, Reök István ur nyaralójában, nejevel, a lapokban is emlegetett francia bárónővel. A jövő hónap közepéig fognak itt időzni, s ezalatt városunkat is meglátogatja, — s még meglehet hogy valami ellesett érdekes képet fog genialis ecsete feldolgozni, megemlékezni. — Ugyancsak itthon időzik városunk szülötte Gyulai (Kratóchvill) László festőművész is, ki a kormány megbízásából, — mint hallottuk, — Selmeczbányán fog a jövőben működni.

△ **Az elmúlt héten** egy Picco József nevű olasz játszó estenként a polgári körben, s a „Magyar király“ és a „Korona“ vendéglőben, egy 8 centimeter hosszúságú tilinkón, melyből a legszebb hangokat csalta ki, s a legnehezebb operákat (mint pl. „Borgia Lucretia“, „Sevillai borbély“, „Norma“, Ernani) oly könnyűséggel, oly művészi bravóval adta elő a kezdetleges kis hangszeren, hogy a közönség — mely ugyan sehol sem volt valami nagy — lelkesült tapsokkal ujrátta meg minden darabját. — Ha alakja nem lenne oly szánalomra méltó, diszeül szolgálhatna bármely salon-concertben is.

— **A kövérek congressusa.** A sok congressus mellett, melyekről e nyár folytában megemlékeztünk, nyomatékos helyet foglal el az amerikai kövér emberek congressusa is, mely az idén, fennállásának 8-ik évfordulóját ülte meg Gregorys Pointben, (Connecticut állam). A hus és zsirtömegek egylete jelleg 96 tagot számlál. Átlag minden tag 224 $\frac{1}{2}$ fontot nyom. Elnöknek a legnehezebb Sir Willard Perkins választott, ki még csak 22 éves, s nem fölfele, hanem széjjel nőtt, mert magassága csak 5 láb 4 hüvelyk. Az ezen ezrela külön készített elnöki székre ez időszerint 369 font súly nehezedik. Az elnökhöz súlyra legközelebb áll egy hustömeg, melynek súlya 351 font; két más tag 312—305 fontot nyom. A többiek alig számba vehető 2—300 fontnyi súlyú pelyhek, — így írja az „Alfold.“

△ **A városi tanács** legközelebről egy rendeletet adott ki, mely szerint éjfél 12 órán tul, 10 forint és esetleg többre is terjedhető pénzbírság büntetése alatt, nem szabad egy nyilvános mulatóhelyen sem muzsikálni. Vajjon miféle ostromállapot alatt vagyunk, vagy tán a kolera közelit, avagy csak a közönség pénzét akarja a nemes tanács kimélni, hogy valamiképen a vendéglősök és cigányok kezébe ne jusson?!...

△ **Id. Mogyoróssy János** úrról a „Nagyvárad“ folyó hó 17-én megjelent száma rövid életrajzt közöl, dicsérettel tüntetve ki az „örög ur“ érdemeit a történelom és régészeti téren, s megyei muzeumunk megalakítása körül. Mindenesetre figyelemre méltó elismerés.

— **Zsilinszky Mihály** volt szarvasi tanárt és a megyei régész és művelődéstörténelmi egyesület közszereletben álló titkárát súlyos vesztés érte, — neje: *Huan Karolina*, tudós régészeti és csabai lelkész *Huan Lajos* leánya élte 26-ik évében e hó 12-én hirtelen elhunyt. — A bánatos férj és anyátlan árvák fájdalomában részvételtjesen osztozunk, és vajha a közrészvét ír lenne a sors csapás okozta nekezen hegedő sebre!!

— **Dohányzók számára** a pénzügyministerium közlése, hogy a török dohánylevelek beszerzési árai tetemesen emelkedtek, s ezért f. évi szept. 15-től kezdve a „finom kir.“ (különlegességi árszabály és „pipa dohánnyok“ 8-ik tétel) eladási ára: 1 vámfontnyi csomagért 3 frt 50 kr-ra, és 2 latnyi csomagokéért 16 kr-ra felemeltetik.

— **Egy új iparág** kezd a vidéken mindinkább terjedni, mint a főváros napi lapjai írják. Külföldi világosálók ugyanis néhány hét óta járják a kisebb vidéki városokat, s doktor-diplomákat árulnak jutányos áron a német, amerikai és dán egyetemokről. És a vidéki közönség bizonyos része nagyban kap az alkalmon: olcsó pénzért doctorrá lehetni, s egész sereg borbély, szatócs, fényképész, stb. doctornak tette meg magát. A budapesti egyetem, melyet e körülményre már ré-

gben figyelmeztettek, a miniszteriumhoz fordult e szédelés betiltása végett.

— **A nagyvárad terménykiállítás** f. hó 20-án nyitott meg. Ez alkalomra kiállították mindenféle kül- és belgazdasági termékek, u. m. szőlő, alma, körte, barack és más gyümölcs, gabonaféle magvak és kalászkok, tengeri, kender, len s a többi olaj s takarmány magvak, lencse, borsó, bab, gumós növények, dohány, burgonya, dinnye, tök, konyhakerti zöldség, virágok, gyógyfüvek, egyéb kereskedelmi s iparnövények nyers vagy feldolgozott állapotban, továbbá előállítási minták, kertészeti eszközök, e tárgy eladási árjegyzék, stb.

* **Az országos honvédegyülés** október 6-án Aradon fog megtartani. Minthogy ezidőpont összeesik az aradi vértanúk halálának évfordulójával, elhatározták, hogy ez alkalommal a haza védelmében elesett hőskört kegyeletteljes gyászünnepelet is fognak rendezni. Az országos honvéd-egylet tehát fölhívást intéz az országban levő valamennyi honvédegyülethez, hogy minél számosabban jelenjenek meg az aradi ünnepélyre. A vendégeknak lakással való ellátásáról az aradi honvédegyület fog gondoskodni; az országos honvédegyület pedig gondoskodni fog, hogy a vaspályaigazgatóságoknál az ünnepélyre rándulók számára féláron eszközöljön ki utazási jegyeket. Akik tehát e kedvezményben részesülni kívánnak, igazolásuk mellett forduljanak az országos honvéd-egylet központi bizottmányához (Krivácsy József ezredes molnár-utca 31. sz. a.) — Az ünnepély programja a következő: Október 5-én: 1) A vendégek fogadása a pályaudvaron. 2) Ismerkedési estély. Október 6-án: 1) Reggeli 6 órakor riadó. 2) Gyülekezeti helyiség reggeli 8 órakor a városliget nagytermében kedvezőtlen idő esetében a lyceum torna-helyiségében. 3) Bevonulás a gyászmise helyére. 4) Gyászmise reggeli 10 órakor. — Emlékezés. 5) Nagygyűlési előértekezet a megyeház termében d. u. 5 órakor. 6) Színházi díszelőadás az új színházban este 7 órakor. Október 7-én: 1) Országos honvédekgyűlés reggeli 9 órakor a városliget nagytermében. 2) Diszbed délutáni 2 órakor.

— **Helyreigazítás.** A „Békés“ mult számának tárczájában közölt versemben egy lényeges és bosszantóan fordított sajtóhiba csúszott be köztársaságunk is; ugyanis *percz* helyett kétszer jó elő benne *péncz*, mi — ha az idő pénz is — ezuttal készpénz gyanánt nem vehető.

Sipos Soma.

— **A „Magyarország és a Nagyvilág“ 1874-ik II-ik félévi jutalomképe.** „A Tépésinálók“ vagy „A Honmaradok“ Fesztettó Munkácsy Mihály, kére rajzolta Kol-larcz Ferencz. Az 1848-9-ik szabadságharc nagy eseményei sokkal élénkebb emlékeztében élnek még az egész magyar nemzetnek, hogysem a rá vonatkozó rajz, főleg midőn oly mestertől kértől ered, ellenállhatatlanul le ne kötne mindnyájunk figyelmét. A benyomást, melyet *Munkácsy Mihály* legújabb remek festménye a „*tépésinálók*“ a szemlélőre tesz, szavakban alig tejezhető ki teljesen. Mégis megkísérjük azonban néhány sorral mintegy magyarán a különben maguktól is majdnem megszólaló alakokat.

A harc még javában foly, az egész nemzet kunyhókban és palotákban egyaránt lázas izgatottsággal kíséri az események folyamát s aki nem mehet a csataterre, az ott-hon igyekszik szolgálni a szent ügynek, ha mással nem, legalább a sebesültek ápolásával, vagy a sebek gyógyítására legszükségesebb szer, a tópus készítésével. Munkácsy festménye egy parasztházba vezet, hol a tópuskészítésre egybegyűltek feszült figyelemmel hallgatják a harcmezőről hazatért sebesült honvéd elbeszéléseit. Az elbeszélésnek a halgatókra tett benyomása képezi a festmény tárgyát s itt *Munkácsy* alkalmat nyert a legkülönbözőbb alakok jellemzetes előtintetelésére, melyek mindegyike lebinlinseli a néző figyelmét. Első tekintetre szembeötlők, mennyire különböző a hatás, melyet a honvéd beszéde a hallgatóknál szül. Az előtérben egy fiatal lányka kedves alakját látjuk; részvétel mintha épen ott nyilatkoznék leg-élénkebben, midőn a derék vitéz az őt magát ért veszedelméről szól s a lányka fáj-

dalmába a szerencsés menekülés fölötti örömkifejezése vegyül. Egy másik alak nem kevésbé magára vonja e figyelmet. Ez ama tüzes tekintetű pupos legény, a szép leányka bátyja, ki szorgalmasan készíti a tópus-t, de e mellett feszülten hallgaja a csatáról szóló elbeszélés minden szavát; szinte lát-szik, mennyire szeretett volna maga is ott lenni, ha a természet keserü csapása rá nem nyomta volna az „untauglich“ bélyegét. Tovább a háttérben egy öreg férfi, szintén élénken kíséri a csata minden moszatát; ugy látszik, kiszolgált vén katona s épen arra gondol vissza, hogy mikor még ő a század elején azokban a nagy harcokban részt vett, az sem volt ám tréfadolog; de mintha a mostani véres küzdelem mégis jobban érdekelné csöndesen hallgat s nem akadékosdik az ifju vitéz elbeszélése alatt. Az öreg jó anya, ki nagy buzgalommal tegepeti a vésztant kis darabokra a többiek számára, nemcsak feszülten hallgat, hanem le sem tudja venni szemét vitéz fiáról, míg mellette a szomszédasszony, kis gyermekkel a karján, elesett öcsésen, a mellette ülő leány a távollevő kedves miatt hullat meleg könnyeket. A már nagyobbacska gyermekek szintén élénk érdeklődést tanúsítanak a katona bácsi elbeszélése iránt, míg az a csöpp fücska a tépessel teli kosár előtt boldog gondtalanságban játszik; ő még nem érzi a nagy napok súlyát. *A műlap technikai kivitele méltán sorakozik az e nembeli legkitűnőbb művek mellé, s becsületére válik a metsző művészek; a műlap kiadói valóban elismerést érdemelnek, midőn ily művészi, minden teremnek díszére való műlappal kedveskednek az előfizetőknek.*

— **A „Franklin társulat“** magyar. irod. intézet által Budapestén épen most küldettek be szerkesztőségünknek következő közkeveltségben részesülő, csinosan és pontosan kiállított, s a legnagyobb gondal szerkesztett 1875-ik évre kiadott naptárak.

István bácsi naptára, számos képpel, alapítá Majer István, szerkesztő Kóhalmi K. József. XX-ik évfolyam. Ára 50 kr.

Protestans új képes naptár, a magyar birodalom-beli protestansoknak felekezet és nemzetiség szerinti graphikai áttekintési térképével Szerkesztette Duzs Sándor. Ára 50 kr.

Falusi gazda naptára. Deiningner Imre, Kenessey Kálmán, Kéglly Sándor, Kodolányi Antal, Lávay Jenő, Molnár István, Molnár, Lajos, Rodiczky Jenő, Sporzon Pál, Tormay Béla s többek közreműködésével szerkeszté Maday Izidor, a földmivelés, ipar és keresk. ügyi miniszteriumban titkár. XI. évfolyam. Ára füzve 80 kr.

Lidérc-naptár, kalandok, bűnesetek, tündéregék, csodás tünemények stb. gyűjteménye. XI. évfolyam. Ára 60 kr.

Uj honvéd naptár, (Együttal katonai naptár.) Szerkeszté Aldor Imre. „A lublini unió“ nagy cím-képpel. Ára 60 kr.

A „Nép zászlója“ naptára. A magyar nép számára. Szerkeszté Aldor Imre. „Husvétü öntözése“ cím-képpel. Ára 40 kr.

Kosuth naptár. Szerkeszté Honfi Tihamér. Ötödik évfolyam. Munkácsy „Tépésinálók“ cím- és szám-mos, a szöveg közé nyomott képpel. Ára 40 kr.

Nemzeti nagy képes naptár. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel, és Kaulbach „Nero“ nagy cím-képpel. Magyar birodalmi közigazgatási tisztü cím-tárral Szerkeszté Aldor Imre. Hetedik évfolyam Ára 1 frt.

A magyar nők házi naptára. Szerkeszté Beniczky Irma Naplói jegyzetekkel ellátva. Ára 60 kr.

Borászati naptár. Szerkeszté dr. Nyáry Ferencz, a tarczali vincerler-tanoda igazgatója. A földmivelési miniszterium megbízása folytán. II-ik évfolyam. Ára 80 kr.

Községi jegyzők naptára és évkönyve. Első évfolyam. Tartalom: I. Politikai és közigazgatási rész II. Jog- és törvényismertetési rész. III. e gazdasági rész. Dr. Sipos Árpád, Láng Géza, Zsilinszky Imre, Engelbrecht Károly és dr. Perlaky Mihály közreműködésével szerkeszté Dr. Dárday S. Ára 1 frt.

Nevezzünk, Uj humorisztikus és mulattató naptár, számos képpel illusztrálva. VI-ik évfolyam. Ára 40 kr.

A magyar nép naptára. Képes kalendárium, sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva. Szerkeszté Tatár Péter, a magyar nép számára. Ára 25 kr.

Kis nemzeti naptár. A magyar nép számára. Szerkeszté Tatár Péter. Ára 50 kr.

Neuer illustrirter Volkskalender. für Ungarn und Siebenbürgen. Számos képpel. Ára 50 kr.

Uj fali naptár. Egész iv. Ára 20 kr.

A fentebb elősorolt naptárak kaphatók Gyulán is **Winkle Gábor** könyv-árusnál az eredeti árákon.

— **Körözvény**. Tekintettel ama valóban szembeötlő körülményre, hogy Magyarország fővárosa a külfölddel való nagy kiterjedésű üzleti és magán összeköttetési dacára nyilvános fordító intézettel mai napig sem bír, — minek folytán az illetők külföldi levelezéseiket leggyakrabban csak tulzott díjazás mellett s akkor is többnyire illetéktelen kezek által eszközöltetni, vagy nagyobb mérvű összeköttetések mellett jelentékeny díjazással külön levelezőket alkalmazni kénytelenek:

Alólírott több oldalról vett buzditások folytán f. é. július hó 1-én a *Tüköri-utca 3. sz.* alatt külföldi válogatott erők közreműködése mellett „*Központi fordító-irodát*“ nyit.

Ezen iroda elfogad mindennemű fordításokat bármily europai nyelvre és viszont: továbbá akár az üzleti vagy hivatalos akár pedig a magán életbe, vagy bármily eredeti levelezéseket a külfölddel; ügyiratok, kérvények stb. szerkesztését, ugyszintén bármily irányu önálló művek stb. styláris átvizsgálását s javítását lehetőleg mérsékelt díjazás mellett késedelem nélkül eszközli.

Minut alólírottak ebbeli működésében minlenkor a tisztá lelkiismeretesség, feltétlen pontosság s előzékenység fogja vezetni, viszont remélni bátorodik, miszerint törekvése ugy a t. üzleti-cégek valamint a művelt közönség nagybecsü bizalma és pártfogásával találkozand.

Vegül pedig a t. cégeknek különösen figyelembe ajánlom, miszerint az üzleti-levelek lefordításánál igényelt pontosság- és írtoktartásért biztos jövőre számító vállalatom komoly célja keszeskedik.

Teljes tisztelettel
Budapestén, 1874. június hó 30-án.
Györök Leo Gy.

Szarvasi ujdonságok.

* **A földmivelés, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium által engedélyezett lotengészési jutalomdíjazás** f. évi octóber hó 18-án Szarvason fog megtartatni a következő díjak kiosztása mellett: Szoposcaikóval bemutatott erőteljes jól ápolott anyakanczák számára első díj 12 db. magyar arany; második díj 10 db. harmadik díj 8 db. negyedik díj 6 db. az ötödik és hatodik díj 5—5 magyar arany. — Hároméves kanczacsikók számára: első díj 10 db. magyar arany; második díj 8 db. harmadik díj 6 db. a negyedik és ötödik díj 5—5 db. magyar arany. A pályázatból az angol telivérek ki vannak zárva. A mint hirtü a kiállítás estélyén az ifjuság táncvígalmat rendezend.

* **A Szolnokról** városunkon keresztül masirozó manővrőrozók ajkain általános volt a panasza, hogy a prófunt ehetetlen. Mi, kik a kenyér kiosztás alkalmával jelen voltunk, nem tudtunk eléggé csodálkozni azon, hogy tulságosan feketé, poshadat kovással sült kenyéren kénytelenek tengődni azon fiaink, kiknek reggelijük és estebédjük a talán noha csak a könnyektől sós kenyér. Nem tudjuk, vajon mind erről van e tudomása a nagyméltóságú halügyminister ur ő excellentiájának?! Mert ha az orvosok vizsgálat alá vennék e nagy mértékü savany savat tartalmazó kenyéret, ugy bizonyára könnyü lenne megfejteni, hogy a katona kórházak országszerte mért telvék egész éven át talán éppen sápkorban sinlődő harczfiakkal? Alapos tehát már ez egy tekintetben is sok ifjaink iszonyodása a tényleges hadi szolgálatlól. Mert hisz a bünös sötét fészében a börtönben — leszámítva a minden héten egy napi valódi pápista böjtjét — jobb, ehetőbb kenyérral tápláltatik, s nem cserélne szabad-ságával.

Sz. Mihály napjától kezdve a regale bizottság által kezelt vendéglőkben uj bérlők lesznek új személyezettel; kiktől is olvárnánk ha egy kissé lelkiismeretesebben kezelnék és alkalmazzák a Körösnök különben magában véve is iható vizét, mint az előbbi bérlő urak.

* **Marhavész** körjelé a peresi pusz-tán legelő galha ménesben már szörványosan jelentkeznék, amennyiben eddig már 5 db. lett áldozatává. A baromvrosok ugy Szar-

vasról mint Mező-Túrrol éppen tegnap kocziztak ki a helyszínére a mutatkozó vész nemének kitudása végett.

***Megecsipték szegényt.** Van pénz a városban quantum satis! Mert akármerre tekintünk, mindenütt a nagy mérvben kifejezett szaglási tehetséggel bíró, s polgáraink előtt rendkívüli gratiában álló pénzügyöröket látjuk lődörögni. A napokban is, egy járnai alig tudó öreg embert, ki bizonyára megkívánta a szűz magyar dohányt, csipett meg három pénzügyör, kit azonnal miként a rablót szokták — körülvették, s kísérek. A szegény öreg villogó szeméből kilehetett olvasni eme gondolatát: „Ne volnék csak oly öreg és felette ily gyenge, Fogadom a három finánc most a zsákba lenne.“ Valóban a hivatalos buzgalom dicsegetésre méltó; de ha az emberi jogaink durva lábbal taposásával történik nem bíszük, hogy ily eljárásért még csak pénz ügyminister ur ő excellentiája elismerésére is számolhatnának?

°**Ijesztgető esti harangszó.** A katolikus toronyban rendszeresen minden esteli

harangzás alkalmával egy jó ideig félre kongatják a harangot, mely vészhangok folytonos remegésben tartják a templom közepében lakókat. Valóban igen óhajandó volna, ha a catholika egyház előjárói komolyan figyelmeztetnék az e célra kinvezett egyéniséget: miként vagy magának méltóztatnék a kötébe kapaszkodni, vagy pedig szakavatottabb helyettest küldeni maga helyett, de semmi esetre — mint eddig — 5 vagy 6 éves kis leánykát, ki annyira szenvedélyes harangozó, vagy pedig annyira szorgalmas, hogy a hajnali harangozást is egyfűst alatt elvégzendő ötször, hatszor is csendit, holott három isatis volna. Bizony, bizony ha ez így folytatódik, attól kell félnünk, hogy majd a tűzvész idején sem fog hinni lakosságunk, megszokva a rémes kongást — a harang e vész jóslatának, miként nem hitt a falu népe a pásztor fia farkast kiáltó jajszávának!..

°**A „mladipánok“** éltesebb része — mint halljuk — egymást jó példával akarván buzdítani, szavukat adták arra, hogy

mire az új bor kiforr, akkorra mindeniküknek már „férj“ nek kell lenniök. Emé szép, s magasztos elhatározáshoz mi csak sok szerencse kívánatainkkal járulunk előre is örülve, hogy legalább lesz alkalmunk vagy harmadfelet ugrani. Hymennek pedig dus aratása leend.

Bus magyar.

Gazdászati, ipar, kereskedelem

Lobmayer J. F. üzleti jelentése.

Budapest, 1874. sept. 14.

A befolyt hét nem mutat semmi változást, kivéve a rozst, mely cikket 20—25 krajczárral csökkenté értékében a kissé tomeges kínálat, szemben a kereslet gyérseggel, a mely onnan magyarázható ki, hogy külföldre innen nem conveniálvan oda nem vásároltatik, míg másrészt malmaink nagyon decimálva örlik.

A kukoricza és zab pár krajczárral mozgott fel és le, hogy e hét végén, a többiekkel együtt, a mult hét zárlati árára menjen vissza; általában tehát nines felmutatható változás, mit nagyrészt a beállt izraelita ünnepek is okoznak. Talán ezek

után új élet fog támadni, nem csak a termény, hanem főleg a lisztüzletben is, mely most szünetel s malmainkat nem kis gondolkodásra utalja. Ezuttal az árak jegyzését az előadottak alapján elhagyom.

Nyilttér.

Szegedre távozásunk alkalmából minden ismerősünk és barátainknak szívélyes istenhözadót nyilváníunk.

Midőn egyuttal a nyert pártolásért hálás köszönetet mondunk, kérjük ezt továbbra is részünkre fentartani.

Divatkereskedésünk Szegeden Kárász-utca 1523. szám alatt.

Gyulán, szept. 18. 1874.

SCHRIFFERT MIHÁLY és neje JULIA.

Van szerencsém ezennel közhírré tenni, hogy a b-gyulai kir. törvényszéknel viselt jegyzői hivatalomról e hó folytán leköszönvén, köz- és váltó-ügyvédi irodámat f. évi october 1-én Gyulán, az alispáni lakban megnyitandom.

Kelt Gyulán, 1874 szept 17-én.

JANTSOVITS EMIL.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Békésmegye Gyulán levő székházának megbővítésre czéloztatván, az ide vonatkozó építési tervek elkészítésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen építkezés akként történék, hogy egyrészt a meglévő épületben a szükséges átalakítások megteendők, másrészt az épület melletti telken az egy emeletes épület folytatólagosan kiépítendő, esetleg az ekként megbővített egy emeletes épületre még egy emelet rakatnék, minél fogva két rendbeli terv készítése szükséges, és pedig az egyik egy emeletre, a másik két emeletre.

A terv elkészítésére szükséges részletesebb felvilágosítások és adatok a megyei mérnök hivatalában szerezhetők meg.

A legjobb talált tervek készítője 200 frt jutalomban részesül, s a tervek folyó évi october hó 25-ig, Békésmegye alispáni hivatalánál mulhatlanul benyujtandók.

Kelt Gyulán, 1874. september hó 1-én.

Az alispán helyett:

120) 3—3 **Hajóssy Ottó,** főjegyző.

Békésen, az ugynevezett

KOZMA-KERT

a rajta levő épületekkel, szabadkézből eladó. — A venni szándékozók értekezhetnek a helyszínén, özv. Kozma Sámuelné asszonnyal, vagy Skultéty Rafael ácsmesterrel 157-ik számú házában Békésen.

117 2—3

A gyomai nagyvendéglőben mindennemű házi bu-torok, ágyneműek, vendéglőben szükséges mindenféle eszközök f. é. sept. 26-án készpénz fizetés mellett el-árvereztetnek.

Gyoma, sept. 13. 1874.

121) 1—*

A gyomai közgyámság.

Félévi keresmáltatási jog

BÉRBEADÁSA.

Gyula városa f. é. Szent-Mihály naptól 1875. Szent-György napig terjedő szabad borméresi jogát, mely 20 koresmára terjed, f. évi septemb. 21-kén délelőtt 9 órakor a városháza termében nyilvános árverésen bérbeadja. — Netán beérkezendő zárt ajánlatok az árverés megtörténte után bontatnak fel; — bánompénz 50 frt.

Dobay János,
polgármester.

119 2—2

Haszonbérleti hirdetmény.

Aradmegyében egy 1700 holdból, és pedig 600 hold szántó és kaszáló, 30 hold szilvás, a többi része erdő és legelőből, továbbá 1 koresmából, és jókarbani gazdasági épületekből álló birtok f. évi october hó 1-től 6 évre 3600 frt évi bérlet mellett kiadandó; illetőleg örök áron is igen kedvező feltételek mellett eladó. A birtoknak legelőből és koresmáltatási jogból 2000 frt évi tiszta jövedelme van. Béreni, vagy venni szándékozók sziveskedjenek közelebbi felvítés végett Boros Sándor ügyvédhez Aradon magyar-utca 2. sz. a. fordulni.

110 3—6

Vendéglői bérbeadás.

Az orosházi nagyvendéglő szabad ital-méresi joggal s ital depot üzlettel együtt folyó évi szept. 20-án d. u. 3 órakor a tulajdonos község tanácsstermében tartandó nyilt árverés s erre következőleg azonnal felbontandó írásbeli zárt ajánlatok utján 1875. évi január 1-től 5 évre haszonbérbe fog adatni. Bánatpénz 500 frt.

Az 50 kros bélyegiven irandó zárt ajánlatok a fentebbi bánatpénzzel szinte ellátandók, s árverés kezdetéig a község bírájához benyujtandók.

A feltételek a község jegyzői hivatalában megtekinthetők.

Orosházán, aug. 29. 1874.

112 3—3

Az előjáróság.

Főuteza 6-ik számú Franco-féle

H Á Z

szabad kézből eladó.

Bövebb értesítést ad

Czegényi István ur.

122) 1—*

Anatherin szájviz

dr. POPP J. G. cs. k. udv. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse 2 sz.

1 forint 40 krajczáros palackokban, legjelesebb szer csúszos fogfájás, a foghús gyúladása, daganata és kiselzése ellen; feloldja a meglévő fogkövet s gátolja annak újraalakulását, megerositi a mozgó fogakat a foghús megszilárdítása által; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagtól megtisztítja, a szájnak kellemes frisseséget kölcsönöz; eltávolítja a szájjal rosz büzet csak rovid idejű használat után is.

Anatherin fogpép

dr. POPP J. G. cs. kir. udv. fogorvostól Bécsben.

E készítmény megörzi a lehellet frissességét és tisztaságát, azon kívül arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözzen, azok romlását gátolja s a foghúst megerositse.

Dr. POPP J. G.

Növény-fogpora.

Annyira tisztítja a fogakat, hogy naponkénti használata által nemcsak az annyira kellemetlen borkó távolittatik el, hanem a fogak glazurja és fehérsége is mindinkább gyarapodik. — Egy doboz ára 63 kr. o. é.

Raktárak:

Gyulán: Örley István és Winkler Ferencz gyógyszerészeknél.

Békésen: Benedikty József gyógyszerésznél.

Csabán: Varságh Béla

Simándon: Csiky M.

Sarkadon: Trajánovics Ágoston gyógyszer-nél.

Orosházán: Medveczky K. gyógyszerésznél.

Pankotán: Tanfi C.

Mező-Berényben: Nárcisz János gyógyszerésznél.

Gyulán: Szmétán Fülöp fűszerkereskedésében.

82) 10—26

D'Alfieri gyógyszer

eltávolít gyorsan, kellemesen és biztosan káros behatás nélkül a testre, és a szokásos életmódnak változtatása nélkül mindenféle **nemi betegségeket** és azok behatását. — Nem teljesen gyógyított vagy idült (harmad fokú) betegségeknél a gyógyítás 8—10 napot vesz csak igénybe. — Siker biztosítottik.

Ára használati utasítással 5 frt, és egyedül kapható e cím alatt:

E. GIEBEL

100) Berlin, Schützenstrasse 32

Utánvétellel nem küldhető.

HAASENSTEIN és VOGLER

hirdetési ügynöksége

Budapestben, Bécsben és Prágában stb.,

eszközöl mindennemű hirdetéseket minden hirdalpokba, szaklapokba, árkeleti könyvekbe, nap-tárakba stb. eredeti díjon.

Tanácsadások, költségvetések és hirdalpok címjegyzékek hirdetési tarifákkal ingyen és bérmentve.

(6) 123) 1—*